

Libris.RO

Respect pentru oameni | Respect pentru cărți | Katherine Rundell

PE ACOPERISURILE **PARISULUI**

Traducere din limba engleză
de Iulian Curuia

 Booklet
fiction | 2018

1

Pruncul a fost găsit plutind într-o cutie de violoncel, în mijlocul Canalului Mânecii, în dimineața primei sale aniversări.

Era singura făptură vie pe o întindere de kilometri. Doar bebelușul, câteva scaune de sufragerie și vârful unui vapor dispărând în apele oceanului. Se ascultase muzică în sala de mese și muzica fusese atât de puternică, atât de frumoasă, încât nimeni nu a văzut apa năvalind peste covoare. Viorile s-au mai tânguit o vreme și după ce au început țipetele. Uneori, țipătul unui pasager făcea duet cu un mi înalt.

Când a fost găsit, bebelușul era învelit în partitura unei simfonii de Beethoven, să-i țină暖, pesemne. Valurile îl purtaseră cam la un kilometru și jumătate de vapor și a fost ultimul salvat. Bărbatul care l-a tras în barca de salvare fusese și el pasager pe vapor; era un cărturar. E treaba cărturarilor să observe lucruri. Iar el a observat că bebelușul era o fetiță cu păr de culoarea fulgerului și zâmbet de persoană timidă.

Gândiți-vă la un miez de noapte cuvântător. Sau închipuiți-vă cum ar vorbi luna ori cerneala, dacă cerneala ar avea coarde vocale. Adăugați la toate acestea un chip prelung, aristocratic, cu sprâncene arcuite, picioare și brațe lungi și veți afla ce a văzut fetița când

a fost scoasă din cutia de violoncel și dusă la loc sigur. Îl chema Charles Maxim și, cum o ținea aşa în palmele lui mari – cât mai departe de el, de parcă ar fi tinut un ghiveci spart –, a hotărât să-o păstreze.

Respect pentru cărtile românești
Fetița avea mai mult ca sigur un an. Știau asta de la rozeta roșie prinșă cu acul de pieptul ei, pe care scria „1!“.

— Sau mai degrabă, a spus Charles Maxim, ori copilul are un an, ori a câștigat locul întâi la o competiție. Cred totuși că bebelușii nu se dau în vînt să participe la competițiile sportive. Să presupunem că e prima variantă?

Copilul îl trăgea cu degetele de lobul urechii.

— La mulți ani, copila mea! a spus el.

Charles nu numai că i-a dat fetiței o zi de naștere, dar i-a dat și un nume. A ales să-i zică Sophie încă din prima zi, dintr-un motiv pe care nimeni nu l-ar fi putut contesta.

— Ai avut o zi suficient de dramatică și zbuciumată, copilă, i-a spus. Ar fi bine să ai cel mai banal nume posibil. Poți să fii Mary, Bettie sau Sophie. Sau Mildred – dar la limită. Tu alegi.

Sophie a zâmbit când a spus „Sophie“, aşa că Sophie a rămas. Apoi Charles și-a luat haina, a înfășurat-o în ea și a dus-o acasă cu trăsura. Ploua puțin, dar niciunul dintre ei nu se sinchisea de asta. De obicei lui Charles nu-i păsa de vreme, iar Sophie supraviețuise deja unui potop în ziua aceea.

Charles nu mai avusese de-a face cu niciun copil până atunci. A avut grija să-i spună fetiei că ar fi să facă atât de multă lucru în drumul spre casă.

— Mi-e teamă că înțeleg cărțile mult mai bine decât înțeleg oamenii. Te înțelegi mult mai ușor cu cărțile.

Drumul cu trăsura a durat patru ore; Charles o ținea pe Sophie pe genunchi și îi povestea despre el de parcă ar fi luat ceaiul cu o cunoștință. Avea treizeci și sase de ani și un metru nouăzeci. Vorbea în engleză cu oamenii, în franceză cu pisicile și în latină cu păsările. Odată, a fost cât pe ce să moară când a încercat să călărească un cal și să citească în același timp.

Libris — Dar o să fiu mai atent acum, că te am pe tine, bebelușul violoncel.

Casa lui Charles era frumoasă, dar nu era sigură. Era plină de scări, podele alunecoase și colțuri ascuțite.

— O să cumpăr niște scaune mai mici, a spus. Și o să avem covoare groase și roșii! Deși... oare cum cumpără lumea covoare? Presupun că tu nu știi, nu, Sophie?

Sophie n-a răspuns, lucru deloc surprinzător. Era prea mică să vorbească. Și adormise.

S-a trezit când au tras pe o stradă care mirosea a copaci și a balegă de cal. Lui Sophie i-a plăcut casa de la bun început. Cărămizile erau vopsite în cel mai strălucitor alb din Londra și luceau chiar și pe întuneric. În beci ținea cărțile și picturile de prisos, alături de care se aflau și câteva specii de păianjeni. Iar acoperișul apartinea păsărilor. Charles locuia în spațiul dintre beci și acoperiș.

Acasă, după o baie fierbință în fața cuptorului, Sophie părea albă și fragilă. Charles nu-și închipuise că un bebeluș poate să fie atât de însăpăimântător de mic. Părea prea mică în brațele lui. A fost aproape ușurat când a auzit un ciocănit la ușă; a pus-o cu grijă pe un scaun, cu un volum din Shakespeare drept spătar, și a urcat treptele două câte două.

Când s-a întors, era însotit de o femeie voinică, cu păr gri. *Hamlet* era cam umed, iar Sophie părea puțin stânjenită. Charles a ridicat-o și a așezat-o în altă parte, ezitând între un suport de umbrele din colț, partea de sus a cuptorului, sau înăuntrul chiuvetei. A zâmbit cu sprâncene și cu ochi cu tot.

— Te rog să nu-ți faci griji, i-a zis. Cu toții avem parte de accidente, Sophie.

Apoi i-a făcut femeii o plecăciune.

— Să vă fac cunoștință. Sophie, ea este domnișoara Eliot, de la Agenția Națională pentru Protecția Copilului. Domnișoară Eliot, ea este Sophie, din ocean.

Femeia a oftat – un soi de oftat protocolar, i se va fi părut lui Sophie, aflată în chiuvetă – și s-a încruntat, scoțând dintr-un colet niște haine curate.

— Dați-mi-o mie.

Charles a luat hainele de la ea.

— Am scos copilul din mare, domnișoară.

Sophie îi privea cu ochi holbați.

— N-are pe nimeni care să aibă grijă de ea. Fie că-mi place, fie că nu, este responsabilitatea mea.

— Nu pentru totdeauna.

— Pardon?

— Sunteți *tutorele* copilului. Nu *tatăl* ei.

Era genul de femeie care vorbea în italice. Puteai paria că pasiunea ei era să-i organizeze pe ceilalți.

— Este un aranjament temporar.

— Țin să vă contrazic, a spus Charles. Dar ne putem certa pe seama asta și mai târziu. Copilului îi e frig.

I-a dat vesta lui Sophie, care a băgat-o în gură. I-a luat-o înapoi și a îmbrăcat-o cu ea. Apoi a ridicat-o pe mâini, de parcă ar fi încercat să-i ghicească greutatea, privind-o îndeaproape.

— Vedeti? Pare a fi un bebeluș foarte inteligent.

Sophie, văzuse el, avea degete lungi, subțiri și dibace.

— Și părul ei are culoarea fulgerului, cum ai putea să-i rezisti?

— Va trebui să vin în vizită să o verific și chiar n-am timp de pierdut. *Un bărbat nu poate să facă aşa ceva de unul singur.*

— Sigur, vă rog, veniți, a spus Charles – adăugând, de parcă nu s-ar fi putut abține: dacă credeți că nu puteți sta deoparte. Eu mă voi strădui să fiu recunosător. Dar acest copil este responsabilitatea mea. Înțelegeți?

— Dar e un *copil!* Dumneavastră sunteți un *bărbat!*

— Puterea dumneavastră de observație este formidabilă, a spus Charles. Îi faceți onoare oftalmologului dumneavastră.

— Dar ce aveți de gând să faceți cu ea?

Charles parecía confuso.

— Am de gând să iubesc. Asta ar trebui să fie suficient, dacă e ceva de capul tuturor poeziielor pe care le-am citit.

Charles i-a dat lui Sophie un măr roșu; apoi i l-a luat îndărăt și l-a frecat de mâncea hainei până când și-a putut vedea fața în el.

— Sunt sigur, a continuat el, că secretele creșterii copiilor, aşa obscură și pline de mister cum vor fi fiind, nu sunt totuși de ne-pătruns.

Charles a luat copilul în poală, i-a dat mărul și a început să-i citească cu voce tare din *Visul unei nopți de vară*.

Probabil că nu era cel mai bun mod de a începe o nouă viață, dar avea ceva potential.

2

În Agentia Națională pentru Protecția Copilului din Westminster era un dulap și în acel dulap era un dosar roșu pe care scria „Tutori: fișe de caracter“. În dosarul roșu era unul albastru, mai mic, „Maxim, Charles“. În el scria: „C. P. Maxim este pasionat de cărți, aşa cum e de așteptat de la un cărturar. Aparent generos, stângaci, foarte muncitor. E neobișnuit de înalt, dar rapoartele doctorilor sugerează că nu are probleme de sănătate. Se încăpățânează să credă că e capabil să îndeplinească sarcinile unui tutore de parte femeiască.“

Poate că astfel de trăsături sunt contagioase, căci Sophie a crescut și ea înaltă, generoasă, interesată de cărți, stângace. Când a împlinit șapte ani, avea picioare lungi și subțiri ca niște umbrele de golf și, pe deasupra, tot felul de convingeri la care ținea cu îndărătnice.

Pentru aniversarea de șapte ani, Charles i-a făcut un tort de ciocolată. Nu fusese tocmai un succes, pentru că se lăsase la mijloc, dar Sophie a declarat cu loialitate că era felul ei preferat de tort.

— Pentru că gaura din mijloc lasă loc pentru mai multă glazură, spunea ea. Îmi place ca glazura mea să fie *extragavantă*.

— Mă bucur să aud asta, a spus Charles. Deși de obicei cuvântul se pronunță „*extravagant*“. Așa cred. Oricum, șapte ani fericiți,

inimioară! Cel puțin cred că sunt șapte. Ce zici, citim niște Shakespeare aniversar?

Sophie avea obiceiul să spargă farfurii, aşa că-și mâncără tortul de pe coperta *Visului unei nopți de vară*. Charles a șters coperta cu mâneca și a deschis cartea pe la jumate.

— Îmi citești niște Titania?

Sophie s-a strâmbat.

— Aș prefera să fiu Puck.

A încercat câteva versuri, dar mergea anevoie. A așteptat până când Charles a întors privirea, după care a aruncat cartea pe podea și s-a ridicat în mâini pe ea.

Charles a râs.

— Bravo! a strigat, bătând cu palma în masă. Ai stofă de spiriduș.

Sophie a căzut, lovindu-se de masa din bucătărie, dar s-a ridicat și a încercat să stea iar în mâini, de data asta sprijinindu-se de ușă.

— Minunat! Ești tot mai pricepută! E aproape perfect.

— Doar aproape?

Sophie s-a legănat pe mâini și a mijit ochii la el, cu capul în jos.

Începuseră să o usture ochii, dar a rămas unde era.

— Nu îmi țin picioarele drepte?

— Aproape. Genunchiul stâng pare puțin nesigur. Oricum, nimeni nu e perfect. Nimeni de la Shakespeare încoaace.

Mai târziu, în pat, Sophie s-a gândit la asta. „Nimeni nu e perfect”, iî spusese Charles, dar se însela. Charles era perfect. Avea părul de culoarea balustradei, iar ochii lui erau plini de magie. Moștenise casa și toate hainele de la tatăl lui. Fuseseră frumoase pe vremuri, din mătase Savile Row sută la sută, care-ți fura ochii, dar acum erau cincizeci la sută mătase, cincizeci la sută găuri. Charles nu avea instrumente muzicale, dar iî cânta din gură; și când Sophie

era în altă parte, le cânta păsărilor sau insectelor care mai invadau din când în când bucătăria. Nu falsa niciodată. Glasul lui suna ca un zbor.

Câteodată, lui Sophie i se părea că e din nou pe nava care se scufundă și, cu noaptea în cap, trebuia să găsească repede ceva pe care să se cătere. Cățăraturul era singurul lucru care o făcea să se simtă în siguranță. Charles îi dădea voie să doarmă pe șifonier. El dormea pe podea, chiar alături, pentru orice eventualitate.

Sophie nu-l înțelegea în totalitate. Charles mâncă puțin, dormea rar și nu zâmbea la fel de des ca alți oameni. Dar acolo unde alții aveau plămâni, el avea bunătate, iar politețea era pentru el un lucru de la sine înțeles. Când, citind și mergând în același timp, se întâmpla să se izbească de un felinar, își cerea scuze și cerceta ca nu cumva felinarul să fi pățit ceva.

O dimineață pe săptămână, domnișoara Eliot venea pe la ei „ca să rezolve problemele care apăreau“. (Sophie ar fi putut întreba: „ce probleme?“, dar a învățat repede să nu zică nimic.) Domnișoara Eliot se uita prin casa în care vopseaua începuse să se coșcovească pe la colțuri, la păianjenii din cămara goală și dădea din cap.

— *De mâncat, ce mâncăți voi?*

Mâncarea din casa lor era mai interesantă decât cea din casele prietenilor lui Sophie. Câteodată, Charles uita să ia carne cu lunile. Farfuriile curate păreau să se spargă de câte ori Sophie se aprobia de ele, aşa că mâncau cartofi prăjiți pe atlase geografice, deschise la harta Ungariei. De fapt, el ar fi fost mulțumit să trăiască numai cu biscuiți, ceai și niște whisky la culcare. Când Sophie a învățat să citească, Charles a început să-și țină whisky-ul într-o sticlă etichetată „urină de mătă“, pentru ca Sophie să nu se atingă de el; dar ea a scos dopul sticlei, a luat o sorbitură și apoi s-a dus să miroasă pisica din vecini sub coadă. Mirourile nu semănau deloc, deși erau la fel de neplăcute.

— Avem pâine, a spus Sophie. și pește la conservă.

— Aveți ce? a întrebat domnișoara Eliot.

— Mie-mi place pestele la conservă, a spus Sophie. Și avem și șuncă.

— Chiar aşa? N-am văzut o felie de șuncă în toată casa.

— În fiecare zi! În orice caz, adăuga ea, fiindcă era mai sinceră decât i-ar fi plăcut să fie, avem câteodată. Și brânză. Și mere. Iar eu beau juma' de litru de lapte la fiecare mic dejun.

— Dar cum poate Charles să te lasă să trăiești în halul ăsta? Nu cred că e bine pentru un copil. Nu e *normal*.

De fapt, se descurcau foarte bine, dar domnișoara Eliot nu prea înțelegea. Când domnișoara Eliot spunea „normal“, Sophie credea că vrea să spună „ordonat“. Sophie și Charles nu trăiau ordonat, dar n-aveai nevoie de ordine ca să fii fericit.

— Domnișoară Eliot, ideea este, spunea ea, că eu n-am genul de față care să arate plăcut. Charles spune că am obraji neîngrijite. Din cauza petelor, vedetă dumneavoastră.

Pielea lui Sophie era prea palidă și se păta la frig; nu-și amintea că părul ei să fi fost vreodată altfel decât încâlcit. Dar asta nu o supără, pentru că în amintirile ei, maică-sa avea aceeași piele și același păr; și era sigură că mama ei era frumoasă. Era sigură că mamă-sa mirosea și aer proaspăt și fungingine și că purta pantaloni peticiți la glezne.

De fapt, pantalonii au fost începutul tuturor problemelor. Când s-a apropiat de opt ani, i-a cerut lui Charles o pereche de pantaloni.

— Pantaloni? Nu e cam neobișnuit pentru fete?

— Nu, a spus Sophie. Nu cred. Mama poartă pantaloni.

— Purta, Sophie, copila mea.

— Poartă. Erau negri. Dar aș vrea ca ai mei să fie roșii.

— Hm, n-ai vrea mai bine o fustă?

Părea îngrijorat.

Sophie s-a strâmbat.

— Nu, chiar vreau pantaloni. Te rog.

În magazine nu erau pantaloni care să-i vină bine, în afară de pantaloni scurți, gri, din aceia pe care îi poartă băieții.